

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36-05-19 אולחובסקי נ' בריק

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת הבכירה רונית פינצ'וק-אלט

תובע: **ויקטור אולחובסקי**
ע"י ב"כ עו"ד יבגני פרחיה

נגד

נתבע: **יבגני בריק**
ע"י ב"כ עו"ד נטלי אל על

פסק דין

1
2 לפני תביעה על סך של 100,000 ₪ בטענה להפרת זכויות יוצרים עפ"י חוק זכות יוצרים, התשס"ח-
3 2007 (להלן: "החוק").
4

רקע

- 5
6 1. הנתבע בעל עסק העוסק במתן שירותי מיתוג על דרך בניית אתרים ורשתות חברתיות
7 וקידום ברשת האינטרנט, לרבות ליווי התשתית שנוצרה כמו הכנסת טקסטים, צילומים
8 ותמונות גרפיות, תרגום, פרסום וכיו"ב.
9
10 2. במהלך חודש יולי 2014 התקשר הנתבע עם חברת 'שולמוב מיטיה – אולמי לאונרדו בע"מ'
11 אשר מחזיקה ומנהלת אולם אירועים ברמלה שקהל היעד העיקרי שלו הוא הקהילה הדוברת
12 רוסית (להלן: "האולם").
13
14 3. במסגרת קמפיין פרסומי שניהל הנתבע עבור האולם, הוא עשה שימוש בתמונה שהתובע הוא
15 בעל זכות היוצרים בה. בתמונה מופיעים רימונים, תפוחים, תמרים ודבש (להלן: "התמונה").
16 הנתבע עשה שימוש בתמונה שה"כ 8 פעמים בין התאריכים 22.9.14 עד 24.9.14, באתר של
17 האולם, בטוויטר, ברשת החברתית 'אודנוקלאסיק' (הפונה לציבור דוברי הרוסית), וכיו"ב.
18
19 4. ביום 13.7.15 הגיש התובע תביעה נגד האולם שנדונה בבימ"ש השלום בירושלים במסגרת
20 ת.א. 26149-07-15 (להלן: "ההליך בירושלים"). במסגרת התביעה נטען שהאולם הפר את
21 זכות היוצרים של התובע בתמונה. ההליך בירושלים נדון בפני כב' סגן הנשיא השופט גד
22 ארנברג, והנתבע שלפני צורף בו כצד שלישי.
23
24

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36-05-19 אולחובסקי נ' בריק

תיק חיצוני:

- 1
2 5. ביום 19.7.17 ניתן פסה"ד בהליך בירושלים במסגרתו נקבעו בין היתר הקביעות הבאות:
3 שהתובע הוא בעל זכות היוצרים בתמונה ושהתמונה ראויה להגנה עפ"י החוק; שהתמונה לא
4 הפכה ל"נחלת הכלל" ושהתובע לא אפשר את העתקת התמונה ללא מתן הרשאה; שהופרה
5 הזכות המוסרית במובן זה שהתובע לא קיבל את הקרדיט על היצירה; שהאולם והנתבע
6 שלפניי אינם "מפירים תמימים" שכן יכלו לדעת שהתובע הוא בעל זכות היוצרים בתמונה;
7 ושהאחריות לשימוש בתמונה מוטלת על הנתבע ולא על האולם ששכר את שירותי הנתבע
8 לצורך הקמפיין הפרסומי. כמו כן נקבע שסעיף הפטור הפוטר את הנתבע מכל אחריות, אינו
9 סביר וכי היה על הנתבע להסביר לאולם ששימוש בתמונה עלול לחשוף אותה לתביעות.
- 10
11 6. כב' השופט ארנברג דחה את התביעה נגד האולם, וקבע כי "כיוון שהתביעה נגד הנתבעת
12 נדחית ממילא אין אפשרות לחייב את צד ג' בסכום כלשהו" ומכאן שלא חייב את הנתבע
13 שלפניי שהיה צד שלישי בהליך בירושלים. יחד עם זאת, נקבע שהאחריות להפרת זכות
14 היוצרים של התובע מוטלת על הצד השלישי – הנתבע שלפניי.
- 15
16 7. ביהמ"ש בהליך בירושלים גם בחן את שאלת הפיצוי, בבחינת למעלה מן הצורך; תחילה נקבע
17 שמדובר במסכת אחת של הפרות לצורך פיצוי ולא בכמה הפרות נפרדות, שכן כל הפרסומים
18 נעשו בטווח זמן קצר כחלק מקמפיין פרסומי אחד וביחס לתמונה אחת. בהתחשב במנגנון
19 הפיצוי הקבוע בסעיף 56 לחוק, הועמד הפיצוי בגין הפרת זכות היוצרים ובכלל זה הזכות
20 המוסרית על סך של 50,000 ₪. ביהמ"ש הדגיש שאם הנתבע שלפניי היה מצורף כנתבע לפניו
21 ולא רק כצד שלישי, היה מחייבו במלוא הסכום, וכן קבע מפורשות שאין בפסה"ד כדי למנוע
22 מהתובע הגשת תביעה בנפרד נגד הנתבע.
- 23
24 8. ביום 1.5.19 הוגשה התביעה שלפניי. ביום 7.1.20 דחיתי את בקשת הנתבע לדחיית התביעה
25 על הסף תוך שציינתי כי הנתבע לא חויב במסגרת ההודעה לצד שלישי שהוגשה נגדו בהליך
26 בירושלים מטעמים פרוצדורליים של דחיית התביעה נגד הנתבע – המודיע בהודעה לצד שלישי,
27 וכי עילת התביעה של התובע נגד הנתבע בעינה עומדת.
- 28
29 9. ביום 16.1.23 הגיעו הצדדים להסכמה דיונית לפיה אין צורך להכריע בשאלת החבות אלא רק
30 בשאלת גובה הפיצוי.
- 31
32
33 **עיקר טענות התובע עפ"י כתב התביעה וסיכומיו**
- 34 10. לטענת התובע, כבר משנת 2015 עת הוגשה התביעה בירושלים, הנתבע עשה כל אשר לאל ידו
35 כדי לעכב ולהכביד על בירור ההליכים למרות שמתחילה ההליך כאן היה אמור להיות רק
36 בשאלת האחריות.
37

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36-05-19 אולחובסקי נ' בריק

תיק חיצוני:

11. לגופו של עניין נטען שהנתבע ביצע 8 הפרות שונות ובגין כל הפרה יש להטיל את מלוא סכום הפיצוי וזאת בהתחשב בפרמטרים הקבועים בסעיף 56(ב): התמונה פורסמה בכל הרשתות החברתיות המוכרות לצורך פרסום אולם המסוגל להכיל מאות בני אדם ובכך מתקיים אלמנט היקף הפרסום; ההפרה נמשכה מספר חודשים; ההפרה הייתה כרוכה גם בהפרת הזכות המוסרית ולכן היא חמורה אף יותר מהרגיל; הנתבע קיבל מאת לקוחותיו תשלום עבור שירותי הפרסום ומנגד לא העביר כל תשלום לתובע, בכך צמח לו רווח של ממש מהשימוש בתמונה; הנתבע עוסק בשירותי פרסום ובעל ניסיון רב בתחום הפרסום הדיגיטלי, מאפייני פעילותו הם כאלה שאמורים היו לאותת לו שאסור היה לו לעשות שימוש בתמונה תוך הפרה זכות היוצרים; הנתבע מחק בכוונה את הקרדיט של התובע מהתמונה דבר המעיד על חוסר תום ליבו.

12. נטען שסכום התביעה 100,000 ₪ הועמד על סך זה לצרכי אגרה.

עיקר טענות הנתבע עפ"י כתב ההגנה וסיכומיו

13. הנתבע טוען שלתובע לא מגיע פיצוי כלשהו, שכן זה לא הוכיח נזק כלשהו שנגרם לו כתוצאה מהשימוש בתמונה, וכי היקף ההפרה היה קטן ביותר ושולי מאוד. לחלופין נטען כי יש לפסוק לתובע פיצוי על הצד הנמוך ביותר, פיצוי סמלי ותו לא.

14. הנתבע שב וטען שהתמונה אינה מוגנת בזכויות יוצרים כיוון שאין בה מקוריות כלשהי, אבל אפילו אם נניח לשם הזהירות שהיא כן יצירה מוגנת, ראוי שהיקף ההגנה על יצירות כאלה יהיה מצומצם כשלצידה סכום פיצוי מזערי וסמלי.

15. הנתבע שב וטען שעומדת לו הגנת "מפר תמים" בהתאם לסעיף 58 לחוק, בנסיבות העניין לא היה עליו לדעת על קיומה של זכות יוצרים ביצירה ולכן אין לחייבו בפיצוי.

16. הנתבע גם טען להגנת זוטי דברים שכן ההפרה, ככל שהתקיימה, והנזק, ככל שנגרם, הינם בבחינת "דבר של מה בכך" שאינו מצדיק נקיטת הליכים.

17. השימוש שנעשה בתמונה היה מזערי, ממש זוטי דברים: היקף ההפרה - התמונה פורסמה כברכת שנה טובה, מקרה קלאסי של שימוש הוגן ללא כל מטרת רווח; משך ההפרה היה קצר יחסית עד ההתראה מצד התובע; הרווח שצמד לנתבע הוא מינורי במהותו והתובע לא הוכיח שום נזק שנגרם לו; הנתבע עשה שימוש בתום לב בתמונה; וכאמור רף היצירתיות נמוך מאוד.

18. הנתבע גם הפנה לפסיקה התומכת בטענתו שמדובר בשימוש שהפיצוי בגינו צריך להיות על הצד הנמוך ביותר, למשל: פסיקת פיצוי בסך של 860 ₪ עבור הפרה של 9 תמונות; פסיקת פיצוי בסך 8,000 ₪ בגין הפרה של הזכות הכלכלית והמוסרית; פסיקת סך של 1,000 ₪ בלבד בשל חוסר יצירתיות של תמונה; פסיקת סך של 2,500 ₪ בלבד בשל כך שלנתבע לא צמח רווח

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36-05-19 אולחובסקי נ' בריק

תיק חיצוני:

1 מהשימוש בתמונה; פסיקת סך של 750 ₪ בלבד אחרי שביהמ"ש התרשם מתום ליבו של
2 הנתבע שהיה לפניו; פסיקת סך של 1,800 ₪ בלבד בגין הפרת הזכות המוסרית; פסיקת סך
3 של 4,000 ₪ בלבד בשים לב שהתמונה פורסמה בגודל קטן ושנחשפו לה עשרות גולשים בלבד.
4

דיון והכרעה

6 19. בהליך בירושלים נקבע שהתמונה מוגנת בזכויות יוצרים, שהיא בעלת ערך אומנותי ושהתובע
7 הוא בעל זכות היוצרים בה. מדובר בהכרעה המקיימת את כללי מעשה בי-דין וגם לגופו של
8 עניין אני מאמצת קביעות אלה.

9
10 20. בנוגע להגנת "מפר תמים" לה טוען הנתבע, גם הגנה זו נדונה לגופו של עניין ונדחתה בהליך
11 בירושלים וגם כאן הכרעה זו מקיימת את כללי מעשה בי-דין. יוער שבנוגע למבחן זה נפסק
12 כי הנטל להוכיח הגנה זו מוטל על המפר וכי מדובר בהגנה "מצומצמת למקרים חריגים בלבד,
13 בהם הגנת זכות היוצרים ביצירות מושא ההפרה עשויה להיות מוטלת בספק באופן סביר,
14 כדוגמת יצירות ישנות אשר אפשר לסבור שעברו זה מכבר לנחלת הכלל, או יצירות שלגביהן
15 המפר לא ידע או לא היה עליו לדעת כי זכאיות הן להגנת זכות יוצרים. בעוד נטל ההוכחה
16 להוכיח מודעותו של מפר עקיף מוטל על התובע, נטל ההוכחה לקיומה של הגנת מפר תמים
17 מוטל על כתפי הנתבע" (ע"א 1248/15 Fisher Prince נ' דורון יבוא ויצוא בע"מ מיום
18 31.8.17 פורסם בנבו).

19
20 המבחן האובייקטיבי מצומצם וקפדני והנחת המוצא היא, כי בכל יצירה קיימת זכות
21 יוצרים. המלומד טוני גרינמן חידד והדגיש ש"אף אם אין מופיע על יצירה שם כלשהו, יש
22 להניח שנוצרה בידי מישהו, שכן יצירות אינן נעשות מעצמן. נתבע שנמנע מביצוע בדיקה
23 לגבי קיום זכות היוצרים ביצירה או לגבי זהות בעל זכות היוצרים בא לא יוכל ליהנות
24 מההגנה. בנוסף, עצימת עיניים בוודאי מונעת את האפשרות לטעון להפרה תמימה". (ראו
25 פסק דינו של כב' השופט ארניה בת.א 40326-01-18 צ'רלטון בע"מ נ' השניצליה מודיעין
26 בע"מ מיום 9.5.21 פורסם בנבו).

27
28 21. דברים אלה מקבלים משנה תוקף שעה שהנתבע עוסק בקמפיינים פרסומיים ברשת
29 האינטרנט וחזקה עליו שהוא יודע להתנהל בנבכי רשת האינטרנט ובכלל זה מודע לכך
30 שתמונות המועלות ברשת עלולות בסבירות גבוהה להיות מוגנות בזכויות יוצרים.

31
32 22. לא יכולה להיות מחלוקת שהנתבע עשה שימוש בתמונה מבלי ליתן קרדיט ומבלי שהתובע
33 ייחנה מהזכות הכלכלית הקנויה לו ולא יכולה להיות מחלוקת לכן שהתובע זכאי לפיצוי.

34
35 23. תחילה למספר הפרסומים; התובע טוען שמדובר בהפרות שונות. אינני מקבלת טענה זו. כפי
36 שנפסק בהליך בירושלים, מדובר בקמפיין פרסומי אחד והשימוש בתמונה האחת נעשה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36-05-19 אולחובסקי נ' בריק

תיק חיצוני:

- 1 במספר הזדמנויות בהפרש של יומיים. קביעה זו עולה בקנה אחד עם האמור בסעיף 56(ג)
- 2 לחוק הקובע ש"יראו הפרות המתבצעות במסכת אחת של מעשים, כהפרה אחת".
- 3
- 4 24. שאלת הפיצויים מוסדרת בסעיף 56(ב) לחוק והצדדים התייחסו לפרמטרים הקבועים בה
- 5 לצורך שיקול סכום הפיצוי. נבחן את הפרמטרים:
- 6
- 7 25. היקף ההפרה: מבחינת ההיקף, אף אחד מהצדדים לא הניח בפניי ראייה כלשהי בנוגע להיקף
- 8 ההפרה או בנוגע להיקף החשיפה לקמפיין הפרסומי. מצופה היה משני הצדדים להביא
- 9 מספרים כלשהם שיהיה בהם לבסס אומדן כלשהו של היקף האנשים שנחשפו לקמפיין
- 10 הפרסומי.
- 11
- 12 26. משך הזמן שבו בוצעה ההפרה: ההפרה נמשכה מספר חודשים, אולם בהיעדר אינדיקציה
- 13 לכמות הנחשפים לקמפיין, וטיב הקמפיין, נראה שאין משמעות למשך הזמן שבו בוצעה
- 14 ההפרה שכן הפרסום היה לאיחולי חג שמח. השימוש בתמונה נעשה במהלך חודש ספטמבר,
- 15 קרי סביב ראש השנה, ושהשימוש בתמונה נעשה לשם איחולי שנה טובה לאנשים שיש להם
- 16 עניין באולם. ניתן לומר באופן מסוייג שעיקר החשיפה לפרסום המפר היה בזמן החגים
- 17 גם אם בפועל הפרסום היה ברשת מספר חודשים.
- 18
- 19 27. חומרת ההפרה: התובע טען שהקרדיט מהתמונה נמחק באופן אקטיבי. טענה זו נטענה הן
- 20 בכתב התביעה והן בתצהיר מטעם התובע. טענה זו לא הוכחה ע"י הנתבע. אני מקבלת את
- 21 טענת התובע שהעובדה שהקרדיט נמחק מהתמונה מצביעה על חומרת יתר בהפרה. במסגרת
- 22 תצהיר העדות הראשית שהגיש הנתבע הוא טען שלא הוא העלה את התמונה לאינטרנט אלא
- 23 ספק שהוא עובד עימו ביחסי קבלנות ושמקום מושבו בחוץ לארץ. טענה זו לא נטענה בכתב
- 24 ההגנה ואף נזנחה בסיכומים.
- 25
- 26 28. בפסיקה נקבע שמשקלה של הזכות המוסרית לעיתים הוא אף גדול יותר ממשקלה של הזכות
- 27 הכלכלית (ע"א 1248/15 Fisher Prince נ' דורון יבוא ויצוא בע"מ מיום 31.8.17 פורסם
- 28 בנבו). מחיקה מכוונת של הקרדיט של התובע מהתמונה יש בה משום הפרה חמורה מהרגיל.
- 29
- 30 29. מבחינת הנזק שנגרם לתובע, הוא אכן לא הביא שום ראייה על נזק כלשהו שנגרם לו. ברם,
- 31 לא מן הנמנע שנגרם לו נזק כלכלי בכך שלא שולם לו שכר כלשהו עבור השימוש בתמונה,
- 32 וכאמור, הנזק בשל ההפרה של הזכות המוסרית מתקיים ולא יכולה להיות מחלוקת על כך
- 33 שהתובע נפגע פגיעה אמתית בשל אי מתן הקרדיט ושהוא זכאי לפיצוי בגין כך.
- 34
- 35 30. הרווח שצמח לנתבע: הנתבע טוען שצמח לו רווח משני ושולי בשל השימוש בתמונה. אף אחד
- 36 מהצדדים לא הביא ראיות לעניין זה. ברי לכל הפחות כי מדובר בקמפיין פרסומי ומשכך
- 37 הנתבע קיבל בגינו תשלום ממזמין העבודה – האולם. היינו שאין מדובר בפעילות פילנטרופית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36-05-19 אולחובסקי נ' בריק

תיק חיצוני:

- 1 כזו או אחרת, או בפעילות שאין בצדה הפקת רווחים. הנתבע לא הביא שום ראיה על כמה
2 כסף הוא קיבל מהאולם והדבר צריך להיזקף לחובתו.
3
4 31. מאפייני פעילות הנתבע: כאמור הנתבע עוסק ברגיל בקמפיינים פרסומיים ברשת האינטרנט
5 והוא מוחזק כמי שמכיר את החובה לכבד זכויות יוצרים גם בשימוש בתמונות הנלקחות
6 מרשת האינטרנט. גם דבר זה צריך להיזקף לחובת הנתבע בעת השיקול בקביעת הפיצוי.
7
8 32. טיב היחסים בין הנתבע לתובע אינם מעלים או מורידים במקרה שלפניי.
9
10 33. תום לב: לא הובאו ראיות משמעותיות לכאן או לכאן בסוגיה זו. מסוג עיסוקו של הנתבע יש
11 לצפות כי לנגד עיניו תהיה העובדה שצילומים רבים המצויים ברשת הינם כאלה החוסים
12 תחת זכויות קניין רוחני. לא הובהרה באופן מספק שאלת מעורבותו של קבלן המשנה
13 שלטענת הנתבע ביצע את ההפרה בפועל, ולא ברור האם הנתבע היה מעורב בדרך כלשהי
14 במחיקת הקרדיט מהתמונה. העובדה שהנתבע עמד על זכותו הדיונית אינה מצביעה בהכרח על
15 חוסר תום לב, ואם כבר בעניין זה הרי שהנתבע הסכים שלא לקיים דיון הוכחות עם חקירת
16 עדים ובכך חסך ממשאבי הצדדים.
17
18 34. לפני קביעת הסכום לפיצוי מצאתי לנכון להתייחס לכך שביהמ"ש בהליך בירושלים פסק
19 סכום פיצוי של 50,000 ₪. בניגוד להכרעות שפורטו בפסק הדין שם והיו דרושות לשם הכרעה
20 במחלוקת, שאלת הפיצוי נדונה בבחינת למעלה מן הצורך, וככזו מהווה אמרת אגב שאיננה
21 מחייבת.
22
23 35. מכיוון שהתובע לא הביא שום ראיה על ערכה הריאלי של התמונה, ושום ראיה לכך שמכר
24 בעבר זכויות שימוש בה, ואין שום ראיה האם הוא נוהג למכור זכויות שימוש בתמונות
25 השייכות לו, והאם הוא עוסק בצילום ובממכר זכות שימוש בתוצרי עבודתו באופן רגיל או
26 באופן מזדמן – סכום הפיצוי שצויין ע"י ביהמ"ש השלום בירושלים כאמרת אגב, גבוה
27 מהמקובל בפסיקה.
28
29 36. עיון בפסיקה הענפה שציין הנתבע בסעיף 11(ז) לסיכומיו מעלה שאכן ביהמ"ש פסקו סכומים
30 נמוכים בהרבה, תוך התחשבות בהיקף הנחשפים לקמפיין הפרסומי, בתום ליבו של המפר,
31 וכיו"ב.
32
33 37. כך למשל בת.א. 21450-11-14 המפר עשה שימוש בתמונה לצרכים מסחריים ונפסק סכום
34 פיצוי של 3,000 ₪ בלבד; בת.א. 2001-03-19 נפסק סך של 4,000 ₪ בגין הפרת הזכות
35 הכלכלית ו-2,000 ₪ בגין הפרת הזכות המוסרית – וזאת בגין שימוש בתמונה שה"כ 9 פעמים,
36 גם כן לשימוש מסחרי; בת.ק. 4706-04-13 נפסק סכום של 750 ₪ בגין ההפרה למרות היותה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36-05-19 אולחובסקי נ' בריק

תיק חיצוני:

- 1 לשימוש מסחרי, אם כי ביהמ"ש התחשב בהיקף הפרסום הנמוך ובהסרה תוך מספר ימים
2 של הפרסום המפר.
3
4 38. כמו כן הנתבע הפנה לתא"מ 49152-10-13 שם המפר היה ביה"ס סם שפיגל לקולנוע וטלוויזיה
5 בירושלים, שטען שעשה שימוש בתמונה מוגנת בתום לב וללא מטרות רווח. ביהמ"ש קיבל
6 את הטענה וקבע שלא הייתה הפקה של רווח מהשימוש בתמונה וכן שהתמונה הוסרה תוך
7 ימים ספורים. הפיצוי שנפסק עמד על סך של 4,000 ₪.
8
9 39. בענייננו, הנתבע הפיק רווח מהשימוש בתמונה, מידת תום הלב כאמור לא הובהרה ולא ברור
10 האם היה לו חלק בהורדת הקרדיט מהתמונה, וברי שיש להטיל עליו פיצוי כספי גבוה מאלה
11 שנסקרו בפסיקות שהמציא, אך במידה הראויה בלבד.
12
13 40. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ולאחר ששקלתי את השיקולים השונים בהתאם לסעיף
14 56(ב) לחוק, אני מוצאת לנכון להעמיד את סכום הפיצוי המגיע לתובע על סך של 7,000 ₪
15 בגין ההפרה של הזכות הכלכלית וסך נוסף של 5,000 ₪ בגין ההפרה של הזכות המוסרית.

סוף דבר

- 16
17
18
19 41. הנתבע ישלם לתובע את הסכומים הבאים:
20
21 א. סך של **12,000** ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין מיום הגשת התביעה ועד למועד
22 התשלום בפועל.
23 ב. הוצאות אגרה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין ממועד התשלום ע"י התובע ועד למועד
24 התשלום בפועל.
25 ג. שכ"ט עו"ד בשיעור של 20% מסכום פסק הדין (ללא הוצאות) בצירוף הפרשי הצמדה
26 וריבית כדין מהיום ועד למועד התשלום בפועל.
27
28 42. הסכומים שלעיל ישולמו ע"י הנתבע לתובע תוך 30 ימים.

30
31
32
33 ניתן היום, ד' אייר תשפ"ג, 25 אפריל 2023, בהעדר הצדדים.
34

35 יונת פיז'וק

רונית פינצ'וק אלט, שופטת בכירה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36-05-19 אולחובסקי נ' בריק

תיק חיצוני:

- 1
- 2
- 3

